

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 31-03-2020
Enhed: MINSEKR
Sagsbeh.: DEPIJ
Sagsnr.: 2003768
Dok. nr.: 1153927

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 27. marts 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 137 til L 158 (Forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod smitte og andre overførbare sygdomme (Yderligere foranstaltninger for at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.)) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 137:

"Ministeren bedes, jf. svar på spm. 19, redegøre for, hvordan andet meningsbefordrende øjemed skal defineres?"

Svar:

. / .

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 19 til L 158, er det i bekendtgørelse nr. 224 af 17. marts 2020 om forbud mod større forsamlinger og forbud mod adgang til og restriktioner for visse lokaler i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) fastsat, at bekendtgørelsens §§ 1 og 2 om forbud mod større forsamlinger mv. ikke gælder for forsamlinger med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed.

Undtagelsen for forsamlinger med et politisk eller andet meningsbefordrende øjemed skal navnlig ses i lyset af forsamlingsfriheden efter grundlovens § 79 og EMRK artikel 11. Der er redegjort nærmere for forholdet mellem de nævnte bestemmelser og lovforslag nr. L 158 i besvarelsen af spørgsmål nr. 19 til L 158 og i pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Der kan endvidere henvises til pkt. 4.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 133 af 12. marts 2020, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 133 som fremsat, side 13 f., hvoraf følgende bl.a. fremgår:

"Det er almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur, at grundlovens § 79, 3. pkt., ikke udtømmende gør op med de indgrebsmuligheder, der er over for forsamlinger. Det er således bl.a. antaget, at der – i det omfang der er hjemmel hertil i anden lovgivning – uafhængigt af grundlovens § 79, 3. pkt., kan foretages indgreb af hensyn til andre væsentlige offentlige eller private interesser, forudsat at der ikke dermed er tilsigtet et indgreb i forsamlingens ytringstilkendegivelse som sådan, jf. bl.a. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 700 ff. og 706 ff., Als Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udgave v. Ole Espersen, 1980), side 773 ff., og Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 3 (3. udg., 2003), side 131 f. Som eksempel nævner Poul Andersen, a.st., side 706 f., at sygdomme ifølge den daværende epidemilovs § 22 kan begrunde et forbud mod afholdelse af offentlige møder.

Højesteret tog ved dom af 16. august 1999 (optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, s. 1798) stilling til bestemmelsen i § 1 i lov nr. 907 af 15.

oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme (rockerloven), der indeholder hjemmel for politiet til at forbyde en person at opholde sig i en bestemt ejendom under nærmere angivne betingelser.

Højesteret anfører i dommens præmisser bl.a., at grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed af hensyn til muligheden for gennem forsamlinger at befordre meningstilkendegivelser sikrer, at forsamlinger kan afholdes uden forudgående tilladelse fra en offentlig myndighed og ikke vilkårligt kan forbydes. Bestemmelsen hindrer imidlertid ikke, at der ved lov fastsættes regler, som – uden at være rettet mod en forsamlings meningstilkendegivelser – begrænser forsamlingsfriheden, når dette sker til beskyttelse af andre væsentlige interesser, herunder andres liv og velfærd, idet sådanne begrænsninger dog ikke må gå videre end, hvad der er nødvendigt for en sådan beskyttelse, jf. herved også EMRK artikel 11.”

Som det fremgår, er det antaget, at forsamlings ytringstilkendegivelser nyder en særlig beskyttelse i grundlovens § 79, der betegnes som en politisk frihedsrettighed. Noget tilsvarende gør sig gældende for EMRK artikel 11. Bestemmelsen om forsamlinger med et ”politisk eller andet meningsbefordrende øjemed” i § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 224 af 17. marts 2020 er således udtryk for, at ikke alene ytringstilkendegivelser, der kan betegnes som politiske, men også andre meningstilkendegivelser, f.eks. om samfundsmæssige forhold i øvrigt, undtages fra forbuddene i bekendtgørelsens §§ 1 og 2.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Ida Lyngbeck Jensen